

(català / english)

(català)

DE L'APOGEU DE L'"MX ESPAI 1010" EL SEU ANY DEU

Carles Hac Mor

"Al cap de deu anys, mil deu estanys", fa la dita pagesa tot evocant -diríeu que ben premonitòriament quant a l'"MX Espai 1010"- la pluja que ha anat caient, per a bé, quan una iniciativa ha tingut continuïtat a bastament, la que cal per prosseguir-la dels deu anys en endavant.

Per això també es diu que "ha plogut molt des de llavors", per indicar que han passat moltes coses, bones en aquest cas, des que va començar a "ploure" amb motiu de l'inici d'una tasca, ací la de l'obertura de l'"MX Espai 1010". I, és clar, d'aquest nom numèric d'espai, en podríem conjecturar que, en aquest desè (10) aniversari de l'"MX Espai 1010", la quàdruple repetició del 10 ($M = 1000$ i $X = 10 = 1010 = 10$ i $10 + 1010$ fan $10 + 10 + 10 + 10$) vol dir que ja comença a "ploure" per a uns altres deu anys, o quaranta.

Aleshores, els mil deu estanys serien els mil deu -o sigui, en grandíssima quantitat- actes ben i ben diversos i exposicions més que distintes portats a cap en el decurs d'una dècada. I fem aquesta deducció amb el benentès que, si bé literalment un estany és una massa considerable d'aigua dipositada en una depressió del terreny, simbòlicament l'aigua en un clot o en una concavitat designa abundor pretèrita i esdevenidora, és a dir, fertilitat, ufanor, sort, puixança, qualitats que són precisament uns dels trets característics i indiscutibles de l'"MX 1010".

Fóra lleig de deixar anar que segurament no hi ha enlloc del món de les arts un lloc que irradiï tanta energia cultural, i no només artística, com l'"MX Espai 1010". Sí, resultaria improcedent de dir-ho, per tal com denotaria una competitivitat inexistente, i això no obstant ja ho hem dit. En efecte, aquest espai màgic i tan actiu ha estat i és un niu excepcional, insòlit, de trobada, de debat, de sorpresa, d'exposicions, de projeccions, d'accions, de concerts, de conferències, d'edicions i de múltiples deus ($10 \times 10 \times 10 \times 10 \dots$)

I encara que en relativitzem la seva preeminència, no podem callar que l'"MX 1010" és al Cau Ferrat dels modernistes allò que aquest era a l'ambient cultural de l'època; i afegim-hi que el cau dadà del Cabaret Voltaire, de Zuric, és a l'"MX 1010" allò que aquest magnetitza dels nius de tot arreu, que equival a dir de tot el món.

Perquè el cau obert de bat a bat de l'"MX Espai 1010" ve a ser com un consolat cultural de països dels cinc continents, i del sisè, que és el continent de tots els continguts que no provenen pas d'un continent geogràfic concret, ans de tot en tot dimanen de la inconcreció incontinent de les arts que no contenen contingències contorsionistes, oportunistes, de les pràctiques que no tenen, en absolut, cons de contenció conservadora de cap mena.

Així, la noció de Cau 1010 adquireix tot el sentit pletòric d'irradiació arran d'una catabauma de la qual tothom no pas pot formar part, sinó que tothom ja n'és part per definició de la seva porta que dóna justament a tothom.

Una fenomenologia de l'"MX Espai 1010", del conjunt de les seves activitats acomplertes i en vies de perpretació, demanaria el suport d'una anàlisi de la mitologia que l'envolta. Ja que aquesta sobredetermina l'espaitemps "MX 100", que ultrapassa la categoria d'espai, i que, al contrari d'un Cau Ferrat o Fermat, ve a ser un Cau Desfermat per inspirat, que sobreïx amb esplendor i no cau pas, ans més aviat s'enlaira, des de la balconada del carrer de la Llibreteria (o carrer dels llibreters, pels

quals comença la mitologia esmentada). Sí, l'espaitemps "MX 1010" es desborda just davant l'indret del terra on el poeta Leopoldo Maria Panero va fer una de les seves accions més sublimes, la descripció de la qual ens estalviem per delicadesa, potser excessiva, i per no fugir del context de l'aniversari que el text present celebra.

El cas és que no pot ser gens neutre que l'"MX 1010" hagi fructificat al pis en una habitació del qual va sojornar durant unes setmanes Jean Genet, al rovell de l'ou de Catalunya, a tocar la plaça Sant Jaume i al punt més alt de la Barcelona romana, damunt el Temple d'August, al costat la Seu, al solar on igualment va viure Bernat Metge, i on aquest tingué "lo somni" que ara es substancialitza a l'"MX Espai 1010": el desig d'espurnejar desvaris per enfosquir el seny i per fer lluir la foscor.

Pel que fa a la prolongació actual d'aquest somni, unes quantes llegendes urbanes probablement han begut de totes les circumstàncies mítiques al·ludides. La més destacada d'aquestes fabulacions és, sens dubte, la que assegura que un home, concretament un turista alemany, en passar sota els balcons de l'"MX 1010", es va convertir en obra d'art, en una escultura vivent, el sùmmum de l'hiperrealisme, que és exposada permanentment en un museu d'Holanda, amb el títol de "1010".

Tot amb tot, més ençà de fets històrics i mitològics i d'inversions llegendàries o de realitats que poden semblar imaginades, una relació de les disciplines, metadisciplines i indisciplines de totes les arts, exactament totes i més i tot, que han estat mostrades i efectuades a l'"MX Espai 1010" pot deixar bocabadats els més ortodoxos i els més heterodoxos depredadors de la teoria i la pràctica de tot això que és el fum de les estructures socials i mentals, que sovint puja recte i que a vegades s'arrossega pels racons més llardosos de les construccions fetes amb els tòpics més tronats.

Aquestes fums darrers han estat tothora bescantats i esquivats per l'"MX 1010", pels criteris esbatanats i no gens corrents amb què s'ha anat endegant la trajectòria d'aquest àpex del flux de sensibilitats i pensaments que somou tot allò que es vol solidificar. I val a dir que el que fa que l'"MX 1010" sigui el que és és que és com una antigaleria d'art portada per artistes -i això és primordial!-, que són Nora Ancarola i Marga Ximenez, que actuen a l'Espai com a artistes i no pas com a altres coses no tan utopistes.

Si les grans institucions són destinades, de fet, a fixar, i per tant, a desvirtuar l'alè creador, que diguéssim, sempre han estat petites no-institucions les que han irradiat, visiblement i invisiblement, a tort i a dret, les llavors que les pulsions creadores, com aquell qui diu, saben entomar.

En aquest sentit, l'"MX Espai 1010" eclipsa mil deu baluernes faraòniques o amb pretensió ridícula de ser-ho. I, atenció!, l'eclipsi dels eclipsis, l'"MX 1010" el fa, el pot fer, i el farà, gràcies a no tenir cap pretensió de fer-lo, car, intel·ligentment, mira cap a un altre cantó més esperonador.

Voler és poder; el poder ve, doncs, del voler; en conseqüència, l'important és no voler, i encara ho és més no voler consolidar-se, que rima amb encarcarar-se. I allò que no vol l'"MX Espai 1010" és el que el fa veritablement interessant, necessari, engrescador, florent, receptiu, acollidor, impulsor, etcètera.

Au, per molts anys, / "MX, Espai 1010"! / Els teus tanys, / o brots novells, / són el teu 10. / Oh cap de brot / mai no gens vell, / on cada dia / ve a ser el primer! / Com diria la Xargay, / ai, ai, ai! / els traus no volen / ni botons ni palaus! / I s'hi afegeix en Màrius Palmés amb allò de / "la vera clau no cap en cap pany". / I tanmateix, el pany de la clau de l'"MX 1010" ets tu, oh lector, visitador d'un forat no pas negre, ans més aviat ben multicolor, que t'acabarà xuclant! Para compte!, que, si sovinteges aquest borboll de realitzacions i de projectes, pots acabar essent un deu entre deus. Oh déus del

carrer del Paradís, un carreró de l'Olimp que serpenteja davall la "Cuina de l'àngel" de l'"MX Espai 1010"!

(english)

FROM THE RISE OF "MX ESPAI 1010" TO ITS TENTH YEAR

Carles Hac Mor

As the popular saying goes, "many drops make a bucket, many buckets make a pond, many ponds a lake, many lakes an ocean" suggesting -with apparent foresight regarding "MX Espai 1010"- that the drops have kept on falling, happily indeed, when an undertaking is both caused and followed up with a sufficient measure of persistence, the persistence needed to ensure its continuation for ten years and more.

Hence the saying "it has rained a lot", when much has occurred since then, many good things in this case, since the rain began with the initiation of a task such as the opening of "MX Espai 1010". Indeed, from the numeric part of the name of the space we could conjecture that on this tenth (10) anniversary of "MX Espai 1010", the quadruple repetition of 10 ($M = 1000$ and $X = 10 = 1010 = 10$ and $10 + 1010$ make $10 + 10 + 10 + 10$) which means that the rain that is to fall for another ten years, or even forty, has already begun.

Therefore, the many ponds are myriad, ten thousand, a vast number, of things of every sort, the many and varied events and shows that have been carried out here during the past decade. We venture to make these deductions with the understanding that, though a pond is literally a considerable mass of water gathered in a depression of the landscape, symbolically, water in a hole or a concavity is an indication of past and future plenty, as it were, of fertility, growth, luck or splendour, qualities that are precisely one of the undeniable and characteristic features of "MX 1010".

It would be uncouth to say that there is probably no other place in the world of art that radiates such potent cultural and artistic, energy as "MX Espai 1010". It would indeed be out of place, as it would indicate a non-existent competitive spirit, and yet we've already said it. This exceptionally magical and active space is a nest of unusual encounters, debates, surprises, exhibitions, shows, actions, concerts, talks, publications, complicities and multiplicities ($10 \times 10 \times 10 \times 10 \dots$)

And, perceiving its pre-eminence in proper proportion, it cannot be silenced that "MX 1010" is to the "Cau Ferrat" of the "Modernistes" what that house was to the cultural life of those times; and let us add that the Cabaret Voltaire, the Dadaist lair in Zurich is to "MX 1010" what "MX 1010" is to lairs elsewhere, that is, all over the world.

Because the wide open lair of "MX Espai 1010" is a sort of cultural consulate for the nations of all five continents, and of the sixth, which is the continent of every content born of no specific geographical continent, rather, that arises from the unspecified incontinence of the arts that contain no contortionist contingencies of opportunity, of ways of doing utterly devoid of the cons and cones of conservative contention.

Thus, the notion of a Lair 1010 acquires the full, plethoric meaning of its radiation, as it shines down a canyon not everyone treads as everyone is already, by definition, in it, as its opening is open to everyone.

A phenomenology of "MX Espai 1010", of the sum total of the activities it has accomplished or is in the process of perpetrating, would require the backup of a thorough analysis of the mythology that surrounded it. As that is over-determined by the "MX 100" space-time, which goes beyond the category of space, and which, unlike

the Cau Ferrat ("barred cave") has come to be a "Cau desfermat", unbarred lair of inspiration, of overwhelming splendour and, though unbarred, drops not but rises from the balcony over libertarian-sounding Carrer Llibreteria (Bookshop Street), where the aforementioned mythology began. Yes, "MX 1010" space-time brims over at the very spot in front of which the poet Leopoldo María Panero performed one of his most sublime actions, the description of which we shall spare you for the sake of our possibly excessive delicacy and so as not to divert from the context of the anniversary the present lines intend to celebrate.

It cannot be a neutral fact that "MX 1010" has flowered in the same flat in one room of which Jean Genet spent some weeks during his stay in the heart of Catalonia, next to the Plaça Sant Jaume, at the highest spot of the city of Barcelona as the Romans built it, overlooking the Temple of Augustus, next to the cathedral, on the site previously occupied by a building that was home to the medieval writer Bernat Metge, indeed, where we had his dream "lo somni" that "MX Espai 1010" has brought again to life, to spark distraction, to darken sense and make the darkness bright.

As to the present prolongation of the dream we are addressing, a number of urban legends are probably infused with the mythical circumstances we have seen fit to mention. The most remarkable of these maintains that a person, a German tourist to be precise, was passing by, underneath the balconies of "MX 1010", when he was suddenly transformed into a living work of art, the epitome of hyperrealism, permanently on display since then in a museum in Holland, with the title "1010".

All in all, beyond historical and mythological facts and legendary inventions or realities that may seem imaginations, an account of the disciplines, the meta-disciplines and counter-disciplines of all the arts, precisely all of them and even more that have been shown and done and executed at "MX Espai 1010" may leave agape the more orthodox as well as the more heterodox predators of the theory and the practice of all that is merely smoke of social and mental structures, rising straight up at times, or, at others, creeping along the greasier fabrications made of the most utterly clichéd humdrums.

These latter smokes have at all times been avoided and veered away from by "MX 1010", following its unusually wide open avenue of the apex of the flux of sensibilities and thoughts that rattle every attempt to solidify. Let us just say that what makes "MX 1010" be what it is is that it is like an anti-gallery run by artists -this is essential-, by the names of Nora Ancarola and Marga Ximenez, who carry out their task as artists, not ants or other even less utopian things.

If the major institutions are destined, in fact, to fix, secure, and therefore misrepresent creative verve, and, let it be said, it has always been small, non-institutional institutions that have radiated visibly and invisibly, left, right and centre, as it were, the seeds that creative hunger manages to feed on.

In this sense, "MX Espai 1010" can eclipse a plethora of Pharaonic barks or those who absurdly pretend to be such. And take good note that "MX 1010" will execute this eclipse of all eclipses precisely because it has no intention of doing so, busy as it is looking elsewhere for a more intelligent challenge.

Where there is a will there is a way. The way results from the will, so what matters is not to will, and to will not to be fixed matters even more, which rhymes with law. And what "MX Espai 1010" doesn't will is what makes it really interesting, necessary, exciting, fertile, receptive, welcoming, impulsive, etc.

So happy birthday / "MX, Espai 1010"! / Your ten first years, or ears or shoots, / seem more than ten, / you never-aging sprout-head, you! / Every day the first! / Oh, youthful thirst! / As Xargay says it, Ho! Buttonholes want neither buttons nor holes! /

And Màrius Palmés says What? / "A true key can fit no lock", / For the key to "MX 1010"
is you, dear visitor. / Of the many-coloured lair, inquisitor, beware, / Avoid the riddling,
rhyming snare! / If by this shady source of schemes and plans you tarry, / You may
become another ten, / a denizen of Angel's Kitchen overlooking Paradise Alley, / that
Taber's Olympian slope descends / behind "MX Espai 1010", / that is both gallery and
galley!
